

Jan Kolář, Jan Nehyba,
Bohumíra Lazarová

Zkušenostně reflektivní učení v přípravě studentů pomáhajících profesí

Ústav pedagogických věd
FF MU

Petr Soják,
Lenka Kristková

Profesní uplatnění sociálních pedagogů na trhu práce

Katedra sociální pedagogiky PdF MU

Poster představí účastníkům konference aktivity a výsledky činnosti pracovníků Akademického centra osobnostního rozvoje při Ústavu pedagogických věd FF MU, a to především v oblasti přípravy studentů pomáhajících profesí na realizaci vzdělávacích aktivit a programů využívajících konceptu zkušenostně reflektivního učení.

Záměrem empirického výzkumného šetření bylo zmapovat dvě oblasti – za prvé profesní uplatnění absolventů studijního oboru Sociální pedagogika a volný čas – PdF MU v Brně (dále jen SOVC) na trhu práce a za druhé přínos studia SOVC pro profesní praxi jeho absolventů. Výzkumné šetření tedy objasňuje, kde v praxi a za jakých podmínek se absolventi SOVC uplatňují, jak jsou připraveni pro jejich profesní praxi, jaká je náplň jejich práce, se kterou cílovou skupinou pracují. Pro naplnění prvního výzkumného záměru bylo zvoleno dotazníkové šetření a následně statistické zpracování dat z něj získaných. Pro druhou část výzkumu byla použita výzkumná metoda Q-metodologie. Východiskem pro tvorbu tzv. Q-typů se staly polostrukturované rozhovory s absolventy SOVC a jejich kvalitativní analýza. Následně statistické zpracování dat získaných z Q-třídění mělo za cíl zjistit, jak respondenti posuzují své vědomosti a dovednosti získané v rámci studia SOVC v souvislosti s jejich profesním uplatněním na trhu práce. Zajímavý pohled na výsledky přinesla interpretace třídění Q-typů pomocí výukových cílů.

Petr Soják,
Iva Navrátilová

Sociální dovednosti a osobnostní kvality budoucích učitelů

Katedra sociální pedagogiky PdF MU

Záměrem empirického výzkumu bylo zmapovat sociální dovednosti a osobnostní kvality budoucích učitelů, resp. studentů pedagogických fakult v posledním ročníku učitelských oborů. Smíšený výzkum tedy objasňuje, jakými sociálními dovednostmi a osobnostními kvalitami by měli být budoucí učitelé vybaveni podle odborníků z pedagogických fakult a jak je samotní studenti učitelských oborů posuzují ve vztahu k sobě. Východiskem se pak staly expertní rozhovory s odborníky ze čtyř pedagogických fakult v ČR. Analýzou expertního šetření byly stanoveny oblasti sociálních dovedností a osobnostních kvalit, které odborníci na vzdělávání považují za nepostradatelné pro

učitelskou profesi. Tyto oblasti byly blíže rozpracovány na základě odborných publikací. Ze získaných dat byl následně vytvořen elektronický sebesposuzující dotazník, který byl distribuován studentům pedagogických fakult v posledním ročníku učitelských oborů. Statistické zpracování dat získaných z dotazníkového šetření pak mělo za úkol zjistit, jak respondenti posuzují své sociální dovednosti a osobnostní kvality v daných oblastech. Zajímavé výsledky vzešly zejména ze statistického testování vlivu faktoru pohlaví, univerzity, formy studia a studovaného oboru na průměrné hodnoty posouzení sociálních dovedností a osobnostních kvalit v jednotlivých oblastech.

Tento příspěvek seznamuje s projektem a dílčími výsledky disertační práce zaměřené na problémy začínajících učitelů. Oblastí mého zájmu jsou především problémy začínajících učitelů na prvním stupni základní školy. Podle výzkumu Šimoníka, který se zaměřil na potíže při vykonávání profesních činností, činí největší obtíže práce s neprospívajícími žáky, dále udržení kázně při vyučování a udržení pozornosti žáků. Veenmanův výzkum uváděný Průchou má podobné výsledky. Nejčastějším problémem začínajících učitelů je udržení kázně ve třídě. Dalšími dvěma nejčastějšími problémy je motivace žáků a přizpůsobení se individuálním zvláštnostem žáků. Výzkum disertační práce nebude zaměřen pouze na problémy při vykonávání profesních činností, ale i na další oblasti. Pro výzkum bude použito životního příběhu učitele, který může poskytnout další okolnosti týkající se problémů začínajících učitelů. Životní příběhy jednotlivých učitelů, budou dále analyzovány a vyhodnoceny. V tomto příspěvku budou prezentovány pouze výsledky předvýzkumu. (Šimoník, O. (1994). Začínající učitel. Brno: MU Brno. Průcha, J. (2005). Moderní pedagogika. Praha: Portál.)

Marie Čechová

Začínající učitel v primární škole

Katedra primární pedagogiky PdF MU